

Posudek na disertační práci Martina Melcera

„Finanční matematika v českých učebnicích od Marchetovy reformy“

Předložená značně rozsáhlá (cca 350 stran) disertační práce obsahuje paradoxně relativně stručnou úvodní kapitolu, seznamující čtenáře se základními pojmy, výpočetními postupy a často užívanými vzorci finanční matematiky. Pro základní orientaci tento úvod postačuje, někdy je však nutné další vysvětlení zařadit v dalším textu (kupř. pojem renty). V dalších pěti kapitolách se přistupuje k hodnocení učebnic v jistých časových periodách, ostře vymezených dějinnými zlomy. Autorem zvolená periodizace je přirozená, logická a v textu je podrobně doloženo, v jakých vlnách se měnil zájem či nezájem o finanční matematiku ve středoškolských učebnicích.

Autor prostudoval bohatý soubor učebnic obsahující učivo týkající se finanční matematiky. Věnoval se textům pro základní školy, pro někdejší školy měšťanské a obecné, samozřejmě textům pro „běžné“ typy středních škol, ale i učebnicím pro někdejší učitelské ústavy, z novější doby pak i sbírkám příkladů, resp. textům pro širší veřejnost, v moderní době řešeným již s využitím kalkulátorů. Přitom sledoval i „vývoj“ učebnice, pokud měla několik pozmeněných vydání. Je –li výběr učebnic impresivní, pak i práce odvedená při jejich studiu a hodnocení zasluhuje maximální ocenění. Autor postupoval přes své mládí zkušeně, prokázal schopnost učebnice analyzovat velice kvalitně.

Autor sleduje, zda je výklad v učebnicích srozumitelný, zda je korektní z teoretického hlediska, zda nedochází k chybám či ke zkratkovitému řešení. Posuzuje, jak jsou příklady náročné pro žáky daného typu školy, zda představují dril pro naučení jednoho pevného postupu či zda umožňují aktivní přístup žáka, zda jsou užitečné pro praxi. Autor rovněž sleduje, zda by se úlohy z historických učebnic daly využít i v současnosti, i když by pochopitelně byly řešeny již pomocí moderních kalkulátorů. Postřehl jsem zde skutečný zájem středoškolského učitele, kterému jde nejen o to, aby sám zařazoval zajímavé a aktuální ukázky aplikovatelnosti matematiky do své výuky, ale který se snaží o poskytnutí vhodného textu dalším zájemcům. Vskutku, vzniklá práce je **aktuální**, protože po mnohaleté pauze jsou silně pocíťovány nedostatky ve finanční gramotnosti obyvatelstva tohoto státu a snaha docílit pozitivních změn na tomto poli je pochopitelná.

Předložená práce je dobře čitelná, má výbornou grafickou úroveň a po případném zveřejnění bude **užitečná** například pro širokou skupinu učitelů matematiky, kteří ve své době finanční matematiku nestudovali. V práci jsem našel jen několik málo drobných přehlédnutí a stylistických nedopatření, jejichž seznam předávám autorovi k případnému vylepšení textu.

Celkově hodnotím práci jako hodnotnou a zdařilou s tím, že **splňuje požadavky kladené na disertační práce v příslušném oboru. Práce prokazuje schopnost autora samostatně vědecky pracovat.**

Doporučuji ji k obhajobě.

V Plzni dne 13. září 2012

.....
Doc. RNDr. Jaroslav Hora, CSc.
oponent